

EASO profesinio tobulėjimo serija

EASO paskelbtos profesinio tobulėjimo medžiagos, skirtos bendrosios kompetencijos ir specializuotiems teismams, apžvalga

2020 m. rugpjūčio mėn.

Nei EASO, nei jokie jo vardu veikiantys asmenys nėra atsakingi už tai, kaip naudojama šiame leidinyje pateikta informacija.

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2020

Print	ISBN 978-92-9485-365-3	doi:10.2847/44099	BZ-02-20-094-LT-C
PDF	ISBN 978-92-9485-268-7	doi:10.2847/5212	BZ-02-20-094-LT-N

© Europos prieglobsčio paramos biuras (EASO), 2020

Leidžiama atgaminti nurodžius šaltinį.

Naudoti ar atgaminti nuotraukas ir kitą medžiagą, kurios autorių teisės nepriklauso Europos Sąjungai, galima tik gavus teisių turėtojų leidimą.

EASO profesinio tobulėjimo serija

EASO paskelbtos profesinio tobulėjimo medžiagos,
skirtos bendrosios kompetencijos ir specializuotiems
teismams, apžvalga

2020 m. rugpjūčio mėn.

Atsakomybės apribojimas

Šio vertimo kokybės nepatikrino kompetentingos nacionalinės institucijos. Jei manote, kad vertimas neatitinka nacionalinio lygmens terminologijos, prašome kreiptis į [EASO](#).

Profesinio tobulėjimo medžiagą (taip pat jos versijas įvairiomis kalbomis) galima rasti adresu

www.easo.europa.eu/courts-and-tribunals.

EASO bendradarbiavimas su bendrosios kompetencijos ir specializuotais teismais

Europos prieglobsčio paramos biuras (EASO), vykdydamas tarptautinės apsaugos ekspertų centro funkcijas, labai stengiasi padėti užtikrinti veiksmingą, darnų ir nuoseklų praktinį ES prieglobsčio *acquis* įgyvendinimą.

Siekdamas pagrindinio tikslo sukurti tikrą bendrą Europos prieglobsčio sistemą (BEPS) Europos prieglobsčio paramos biuras padeda ES valstybėms narėms nuolat gerinti jų prieglobsčio sistemų kokybės standartus.

EASO, visiškai gerbdamas teismų nepriklausomumą, kartu su valstybių narių ir asocijuotųjų šalių bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų atstovais rengia profesinio tobulėjimo seriją. Profesinio tobulėjimo seriją sudaro teismams skirtos analizės, teisėjų mokymo rekomendacinės pastabos ir teismų praktikos kiekviena nagrinėta tema rinkiniai, taip pat teisminės praktikos vadovas kilmės šalies informacijos klausimais bei su juo pateikiamas teismų praktikos rinkinys.

Šią mokomąją medžiagą rengia teisėjai, ji skirta teisėjams ir ja siekiama visų valstybių narių ir asocijuotųjų šalių bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų nariams suteikti išsamią prieglobsčio *acquis* apžvalgą. Savo tinkle EASO glaudžiai bendradarbiauja su ES valstybių narių ir valstybių, kurios nėra ES narės, nacionalinėmis ryšių palaikymo institucijomis, teisėjų mokymo įstaigomis, teisėjų asociacijomis, Europos Sąjungos Teisingumo Teismu, Europos Žmogaus Teisių Teismu, Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuru (UNHCR) ir kitais atitinkamais subjektais.

Profesinio tobulėjimo serija naudojama EASO profesinio tobulėjimo seminarams, rengiamiems atsižvelgiant į ES ir kitų šalių bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų narių poreikius.

Daugiau informacijos galima rasti adresu www.easo.europa.eu/courts-and-tribunals.

Profesinio tobulėjimo serijos skyriai (2019 m.)

BENDRA EUROPOS PRIEGLOBSČIO SISTEMA

- Bendrosios kompetencijos ir specializuotiems teismams skirtas įvadas į bendrą Europos prieglobsčio sistemą

SULAIKYMAS

- Tarptautinės apsaugos prašytojų sulaikymas taikant bendrą Europos prieglobsčio sistemą

TEISĖ PASINAUDOTI PRIEGLOBSČIO SUTEIKIMO TVARKA

- Prieglobsčio suteikimo tvarka ir negražinimo principas

TARPTAUTINĖS APSAUGOS PRAŠYMO NAGRINĖJIMAS

- Reikalavimai, taikomi priskyrimui prie tarptautinę apsaugą galinčių gauti asmenų (Direktyva 2011/95/ES)
- Priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų direktyvos (2011/95/ES) 15 straipsnio c punktas
- Pabėgėlio arba papildomą apsaugą galinčio gauti asmens statuso nesuteikimas. Priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų direktyvos (2011/95/ES) 12 ir 17 straipsniai
- Tarptautinės apsaugos panaikinimas. Priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų direktyvos (2011/95/ES) 11, 14, 16 ir 19 straipsniai

ĮRODYMŲ IR PATIKIMUMO VERTINIMAS

- Įrodymų ir patikimumo vertinimas taikant bendrą Europos prieglobsčio sistemą

KILMĖS ŠALIES INFORMACIJA

- Teisminės praktikos vadovas kilmės šalies informacijos klausimais

Teisinė analizė. Įvadas į bendrą Europos prieglobsčio sistemą

Ši teisinė analizė yra įvadas į BEPS, ja padedama bendrosios kompetencijos ir specializuotiems teismams vykdyti savo pareigas ir priimti savo atsakomybę įgyvendinant BEPS.

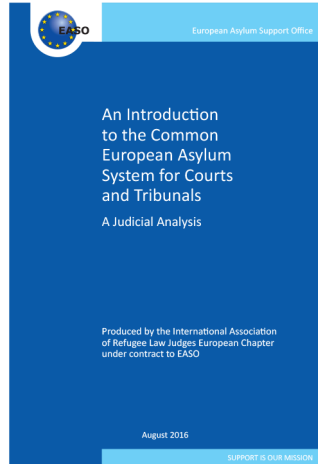
Šioje teisinėje analizėje pateikiama:

- BEPS teisinio pagrindo apžvalga, įskaitant trumpą informaciją apie sistemos sukūrimą;
- įvadinė BEPS teisėkūros procedūra priimtų aktų apžvalga; taip pat
- įvadinė informacija apie teisingą požiūrį, taikant ES teisę, į BEPS teisinių nuostatų aiškinimą, įskaitant svarbią temą, susijusią su tuo, kaip ir kada prašyti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) priimti aiškinamąjį sprendimą.

Analizė papildoma teismų praktikos rinkiniu ir priedėliais, konkrečiai susijusiais su BEPS. Juose nurodyti ne tik atitinkami ES pirminės ir antrinės teisės aktai bei atitinkamos bendrosios ir regioninės aprėpties tarptautinės sutartys, bet ir svarbiausia ESTT, EŽTT bei ES valstybių narių bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų praktika. Todėl šia analize bendrai remiamasi rengiant visas teismams skirtas analizes, sudarančias profesinio tobulėjimo seriją.

Tikslinė grupė. Visi ES valstybių narių bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų nariai, susiję su bylų arba ieškinių, kuriems taikoma BEPS, nagrinėjimu, taip pat teisėjų mokytojai.

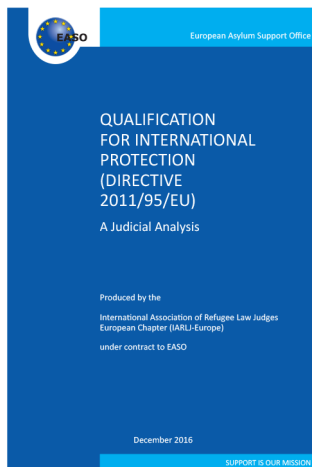
Ši teisinė analizė pateikta internete šiomis kalbomis: [\[BG\]](#) [\[DE\]](#) [\[EL\]](#) [\[EN\]](#) [\[ES\]](#) [\[FR\]](#) [\[IT\]](#).

Teisinė analizė. Reikalavimai, taikomi priskyrimui prie tarptautinę apsaugą galinčių gauti asmenų (Direktyva 2011/95/ES)

Šioje teisinėje analizėje pateikiama:

- bendrasis įvadas, kuriuo nustatomas analizės tikslas ir struktūra, pateikiama naujos redakcijos Priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų direktyvos aiškinimo taisyklių apžvalga, aprašoma tarptautinės apsaugos prašymų teikimo tvarka ir ribotas palankesnių reikalavimų taikymas;
- išsami naujos redakcijos Priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų direktyvoje nustatytų reikalavimų, taikomų pabėgėlio statuso suteikimui, ir pateiktos apibrėžties elementų analizė; taip pat
- išsami naujos redakcijos Priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų direktyvoje nustatytų reikalavimų, taikomų priskyrimui prie papildomą apsaugą galinčių gauti asmenų, ir pateiktos apibrėžties elementų analizė.

Analizė papildoma teismų praktikos rinkiniu ir priedėliais.

Tikslinė grupė. ES valstybių narių bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų nariai, susiję su apeliacinių skundų nagrinėjimu arba sprendimų dėl atitikties reikalavimams, taikomiems priskyrimui prie tarptautinę apsaugą galinčių gauti asmenų, vertinimu, taip pat teisėjų mokytojai.

Ši teisinė analizė pateikta internete šiomis kalbomis [BG] [DE] [EL] [EN] [ES] [FR] [IT] [RU] ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Vertė UNHCR, vykdamas iniciatyvą „Quality Initiative in Eastern Europe and South Caucasus“.

Teisinė analizė. Priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų direktyvos (2011/95/ES) 15 straipsnio c punktas

Naujos redakcijos Priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų direktyvos (2011/95/ES) 15 straipsnio c punkto teisinė analizė yra bendrosios paskirties ir specializuotiems teismams, nagrinėjantiems tarptautinės apsaugos bylas, skirta priemonė, padedanti suprasti apsaugos klausimus.

Šioje analizėje nagrinėjama tik viena 15 straipsnio dalis, t. y. tik dalis, susijusi su asmenimis, kuriems reikia papildomos apsaugos dėl to, kad dėl beatodairiško smurto tarptautinio ar vidaus ginkluoto konflikto metu kyla rimta ir asmeninė grėsmė civilio gyvybei ar asmeniui.

Tikslas – padėti skaitytojui geriau suprasti šią direktyvos nuostatą remiantis ESTT praktika, taip pat EŽTT praktika ir atitinkamais valstybių narių bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų sprendimais.

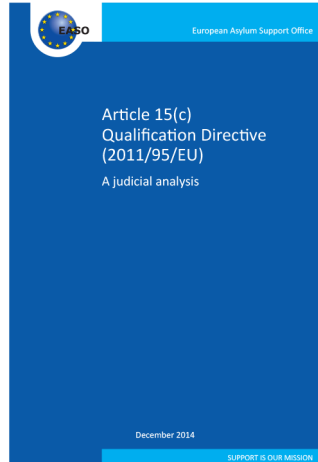
Ši teisinė analizė susideda iš dviejų dalių:

- I dalyje analizuojamos sudedamosios 15 straipsnio c punkto dalys;
- II dalyje nagrinėjama, kaip nuostatą reikia praktiškai taikyti.

A priedėlyje pateikta sprendimų schema, o joje pateikti klausimai, kuriuos bendrosios kompetencijos ir specializuoti teismai turi užduoti taikydami 15 straipsnio c punktą.

Tikslinė grupė. ES valstybių narių bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų nariai, susiję su tarptautinės apsaugos bylomis, taip pat teisėjų mokytojai.

Ši teisinė analizė pateikta internete šiomis kalbomis: [BG] [DE] [EL] [EN] [ES] [FR] [IT].

Teisinė analizė. Pabėgėlio arba papildomą apsaugą galinčio gauti asmens statuso nesuteikimas. Priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų direktyvos (2011/95/ES) 12 ir 17 straipsniai

Šia teisine analize siekiama pateikti išsamią, nors ir ne baigtinę, naujos redakcijos Priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų direktyvoje nustatytų pabėgėlio arba papildomą apsaugą galinčio gauti asmens statuso nesuteikimo priežasčių taikymo apžvalgą.

Šioje analizėje pirmiausia aiškinama ESTT praktika ir EŽTT sprendimai, taip pat aktualūs valstybių narių bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų sprendimai.

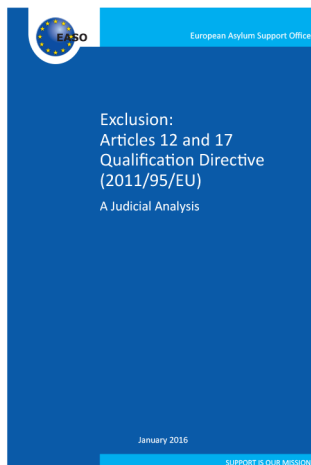
Šią teisinę analizę sudaro keturios dalys:

- bendra įvadinė pabėgėlio arba papildomą apsaugą galinčio gauti asmens statuso nesuteikimo nuostatų apžvalga;
- pabėgėlio apsaugos nesuteikimas;
- teisės į papildomą apsaugą nesuteikimas; taip pat
- atitinkami procedūriniai aspektai.

Be to, B priedėlyje pateiktos sprendimų schemas, padedančios bendrosios kompetencijos ir specializuotiems teismams nuosekliai taikyti naujos redakcijos Priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų direktyvos 12 arba 17 straipsnį.

Tikslinė grupė. ES valstybių narių bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų nariai, susiję su apeliacinių skundų nagrinėjimu arba sprendimų dėl tarptautinės apsaugos bylų vertinimu, taip pat teisėjų mokytojai.

Ši teisinė analizė pateikta internete šiomis kalbomis: [BG] [DE] [EL] [EN] [ES] [FR] [IT] [RU] ⁽²⁾

(2) Vertė UNHCR, vykdančią iniciatyvą „Quality Initiative in Eastern Europe and South Caucasus“.

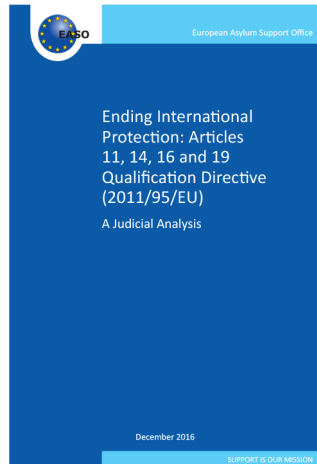
Teisinė analizė. Tarptautinės apsaugos panaikinimas. Priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų direktyvos (2011/95/ES) 11, 14, 16 ir 19 straipsniai

Šioje teisinėje analizėje aprėpiama su pabėgėlio statusu susijusios apsaugos ir papildomos apsaugos panaikinimo, taikant naujos redakcijos Priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų direktyvos 11, 14, 16 ir 19 straipsnius, teisė.

Pirmiausia dėmesys skiriamas ESTT praktikai, susijusiai su BEPS, ir kartu – ES valstybių narių nacionalinei teisei.

Šią analizę sudaro septynios dalys:

- bendra apsaugos panaikinimo apžvalga;
- procedūriniai aspektai ir klausimai, susiję su prievole įrodyti ir įrodymo standartu;
- pabėgėlio apsaugos nutraukimas aplinkybėmis, kai apsauga nutraukiama dėl asmens veiksmų;
- pasikeitusios aplinkybės pabėgėlio kilmės šalyje;
- su pabėgėlio statusu susijusios apsaugos panaikinimas dėl to, kad nesuteiktas pabėgėlio statusas ir neteisingai pateikti faktai;
- pabėgėlio apsaugos panaikinimas dėl nuteisimo už sunkų nusikaltimą arba dėl to, kad valstybės saugumui kyla pavojus;
- tarptautinės apsaugos panaikinimas.

Tikslinė grupė. ES valstybių narių bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų nariai, susiję su apeliacinių skundų nagrinėjimu arba sprendimų dėl tarptautinės apsaugos panaikinimo vertinimu, taip pat teisėjų mokytojai.

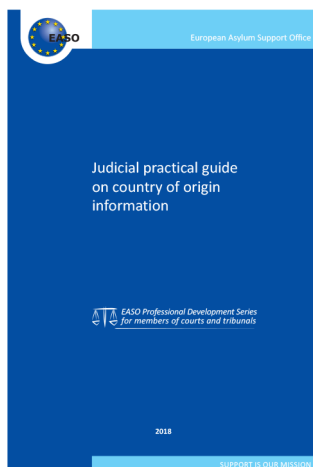
Ši teisinė analizė pateikta internete šiomis kalbomis: [BG] [DE] [EL] [EN] [ES] [FR] [IT].

Teisminės praktikos vadovas kilmės šalies informacijos klausimais

Bendrosios kompetencijos ir specializuoti teismai dabar gauna beveik neįveikiamą kiekį informacijos. Šiame teisminės praktikos vadove pateikiama įvadinė informacija, kaip valstybėse narėse priimant su tarptautine apsauga susijusius sprendimus naudotis kilmės šalies informacija.

Teisminės praktikos vadovas kilmės šalies informacijos klausimais padeda teisėjams ir sprendimų priėmėjams užtikrinti, kad tai, kaip priimdami sprendimus jie naudoja kilmės šalies informaciją, atitiktų bendruosius priskyrimo prie tarptautinę apsaugą galinčių gauti asmenų kriterijus, nustatytus naujos redakcijos Priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų direktyvoje, ir sąžiningumo bei veiksmingumo reikalavimus, nustatytus naujos redakcijos Prieglobsčio suteikimo tvarkos direktyvoje.

Šis teisminės praktikos vadovas turi būti skaitomas kartu su prie jo pridėdamu teismų praktikos rinkiniu – jame pateikta aktuali ESTT ir EŽTT praktika.

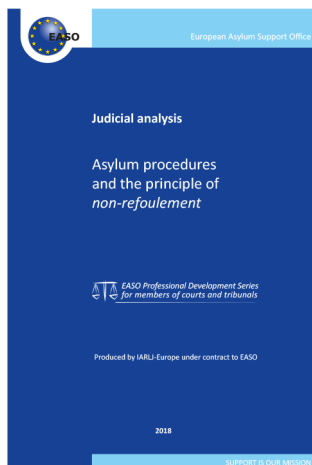
Tikslinė grupė. ES valstybių narių bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų nariai, kurie, priimdami sprendimus dėl tarptautinės apsaugos, naudojami kilmės šalies informacija, taip pat teisėjų mokytojai.

Šis teisminės praktikos vadovas pateiktas internete šiomis kalbomis:
[\[DE\]](#) [\[EN\]](#) [\[ES\]](#) [\[FR\]](#) [\[IT\]](#).

Teisinė analizė. Prieglobsčio suteikimo tvarka ir negražinimo principas

Šioje analizėje pateikiama:

- bendrasis įvadas, kuriame išdėstyta šios teisinės analizės teisinė sistema, naujos redakcijos Prieglobsčio suteikimo tvarkos direktyvos aiškinimo taisyklių apžvalga, analizės tikslas ir struktūra, pateiktos procedūrų ir negražinimo principo sąvokos;
- bendrųjų nuostatų, susijusių su naujos redakcijos Prieglobsčio suteikimo tvarkos direktyvoje pateiktomis apibrėžtimis, jų aprėpties, taip pat taisyklių, pagal kurias pradedama taikyti prieglobsčio suteikimo tvarka, nagrinėjimas;
- išsami taisyklių, pagal kurias taikoma prieglobsčio suteikimo tvarka ir teikiami apeliaciniai skundai dėl sprendimų dėl perdavimo, taikant valstybės narės, atsakingos už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo sistemą pagal Reglamentą (ES) Nr. 604/2013 („Dublinas III“), analizė;
- išsami pagrindinių principų, apsaugos priemonių ir procedūrinių garantijų, taikomų tarptautinės apsaugos prašytojams ir nustatytų naujos redakcijos Prieglobsčio suteikimo tvarkos direktyvoje, įskaitant teisę likti atitinkamoje valstybėje narėje (negražinimo principas), analizė;
- išsami naujos redakcijos Prieglobsčio suteikimo tvarkos direktyvos taisyklių, pagal kurias pirmosios instancijos teisme nagrinėjami tarptautinės apsaugos prašymai, ir teisės į veiksmingas teisės gynimo priemones analizė;
- gražinimo direktyvos 2008/115/EB taikymo srities, susijusios su prieglobsčio suteikimo tvarka, nagrinėjimas.

Tikslinė grupė. Bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų nariai, nagrinėjantys su prieglobsčio suteikimo tvarka bei negražinimo principu susijusius klausimus, taip pat teisėjų mokytojai.

Šis teisinės praktikos vadovas pateiktas internete šiomis kalbomis:
[DE] [EN] [ES] [FR] [IT].

Teisinė analizė. Įrodymų ir patikimumo vertinimas taikant bendrą Europos prieglobsčio sistemą

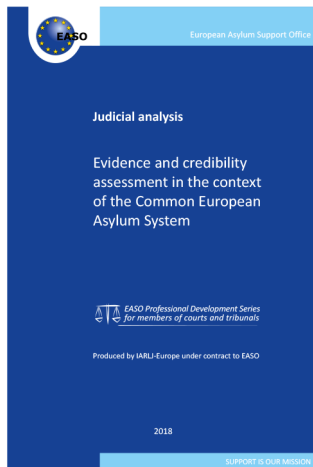
Šios teisinės analizės tikslas – išnagrinėti, kaip, taikant bendrą Europos prieglobsčio sistemą, bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų nariai turėtų tikrinti įrodymus ir patikimumo vertinimą, atliktą sprendimą priimančios institucijos (arba žemesnės instancijos bendrosios kompetencijos ar specializuoto teismo), arba patys vertinti įrodymus ir patikimumą.

Šioje teisinėje analizėje pateikiama:

- bendrasis įvadas, kuriame apibūdinamas įrodymų ir patikimumo vertinimas su prieglobsčiu susijusiomis aplinkybėmis, taip pat pateikiama šios analizės struktūra bei aprėptis, taip pat vartojami terminai;
- atitinkamos ES teisinės sistemos apžvalga;
- teismų sistemos apžvalga, apibrėžiant įvairias bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų narių užduotis bei aprašant jiems kylančius uždavinius;
- konkrečių principų ir standartų, susijusių su įrodymų ir patikimumo vertinimu, analizė, parengta atsižvelgiant į ES teisę ir aktualią teismų praktiką;
- įrodymų ir patikimumo vertinimo specifinių aspektų analizė;
- daugiadalių veiksmų, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant įrodymus ir patikimumą, apibūdinimas (6 dalis).

Tikslinė grupė. ES valstybių narių bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų nariai, susiję su apeliacinių skundų nagrinėjimu arba sprendimų dėl tarptautinės apsaugos prašymų vertinimu, taip pat teisėjų mokytojai.

Šis teisminės praktikos vadovas pateiktas internete šiomis kalbomis: [\[DE\]](#) [\[EN\]](#) [\[ES\]](#) [\[FR\]](#) [\[IT\]](#).

Teisinė analizė. Tarptautinės apsaugos prašytojų sulaikymas taikant bendrą Europos prieglobsčio sistemą

Ši teisinė analizė – tai priemonė, skirta sulaikymo bylas nagrinėjantiems teisėjams. Ji padeda tiems, kas susipažinęs su sulaikymo bylomis, be to, tai informacinė, išsami ir patogi naudotojui analizė, skirta tiems, kas turi nedaug arba visiškai neturi sulaikymo bylų nagrinėjimo, kai sulaikymas priklauso kitų teismų jurisdikcijai, patirties.

Ši dalis parengta atsižvelgiant į tai, kad teisinės nuostatos prieštarauja administracinio sulaikymo taikymui pirmojoje instancijoje. Analizėje pateikiami teisiniai administracinio sulaikymo taikant bendrą Europos prieglobsčio sistemą pagrindai ir įvairios sulaikymo formos, taip pat aprašomos pažeidžiamų asmenų grupėms priklausančių asmenų sulaikymo alternatyvos, trukmė, sąlygos, sulaikymo įstaigos, taip pat prievolė įrodyti.

Ši analizė pateikta kartu su priedėliais, taip pat atitinkamomis teisinėmis nuostatomis ir sprendimų schema. Pridedamame teismų praktikos rinkinyje pateikti aktualūs ESTT ir EŽTT sprendimai.

Tikslinė grupė. Visi bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų nariai, nagrinėjantys sulaikymo bylas.

Ši teisinė analizė pateikta internete šiomis kalbomis: [DE] [EL] [EN] [ES] [FR] [IT].

Kontaktiniai duomenys

Daugiau informacijos apie EASO ir jo veiklą galima rasti:

www.easo.europa.eu

E. paštas judicialsupport@easo.europa.eu

facebook.com/easo.eu

twitter.com/easo

linkedin.com/company/european-asylum-support-office

youtube.com/user/EASOChannel

PASTABOS

PASTABOS

BZ-02-20-094-LT-N

■ Europos Sąjungos
leidinių biuras

ISBN 978-92-9485-268-7
doi:10.2847/5212